

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CI. — Izdan in razposlan 13. dne junija 1918.

Vsebina: (Št. 205—209.) 205. Ukaz o dopustnosti stvarno učinkujoče prepovedi otujitve in obremenitve v prid „Zakladom skrbi za vračajoče se vojnike“. — 206. Ukaz o administrativnem ravnanju s sindikatnimi zahtevami zoper državo. — 207. Ukaz, s katerim se odpravlja predlaganje prepisov opravičnega iskalnika notarjev predsedniku notarske zbornice. — 208. Ukaz, s katerim se deloma izpreminja v porazumu z ministrstvom za notranje stvari ukaz z dne 31. marca 1918. l. o prometu z nadomestnimi živili. — 209. Ukaz, s katerim se začasno preminjajo nekatera določila obratnega pravilnika za železnice.

205.

Ukaz pravosodnega ministra z dne 6. junija 1918. l.

o dopustnosti stvarno učinkujoče prepovedi otujitve in obremenitve v prid „Zakladom skrbi za vračajoče se vojnike“.

Na podstavi § 14 tretje delne novele k obćemu državljanškemu zakoniku (cesarski ukaz z dne 19. marca 1916. l. [drž. zak. št. 69]) se določa, da se more z vpisom v javno knjigo zoper tretje osebe veljavna prepoved otujitve ali obremenitve osnovati tudi v prid „Zakladom skrbi za vračajoče se vojnike“, kojih ustav se je razglasil z razpisom ministrstva za notranje stvari z dne 8. januarja 1917. l.

Schauer s. r.

206.

Ukaz pravosodnega ministra in finančnega ministra z dne 6. junija 1918. l.

o administrativnem ravnanju s sindikatnimi zahtevami zoper državo.

§ 1.

V sindikatnih stvareh je predsedstvo v § 8 zakona z dne 12. julija 1872. l. (drž. zak. št. 112) oznamenjenega višjega deželnega sodišča pristojno upravno oblastvo v zmislu § 15 A, odstavek 2 do 4, službenega navodila za finančne prokurateure (ukaz vsega ministrstva z dne 9. marca 1898. l. [drž. zak. št. 41]).

§ 2.

Ako se na podstavi zakona z dne 12. julija 1872. l. (drž. zak. št. 112) zglati na predsedstvu višjega deželnega sodišča zahteva odškodnine, mora predsedstvo višjega deželnega sodišča po poizvedbi stvari izprositi izjavo finančne prokurateure. Ako se obrne prosilec za odškodnino na finančno prokuraturo ali ako je vložil tožbo brez prejšnje zglasitve, mora finančna prokuratura, ako treba, zaprosivši dotične spise, poslati svojo izjavo predsedstvu višjega deželnega sodišča.

§ 3.

Predsedstvo višjega deželnega sodišča sklepa o zahtevi, eventualno zaslišavši upravni (predsedstveni) senat višjega deželnega sodišča.

Ako se je povzročila škoda s krivdo namješčenca finančne uprave, se je pred sklepanjem sporazumeti s finančnim deželnim oblastvom.

§ 4.

Ako smatra predsedstvo višjega deželnega sodišča, da zahteva zakonito ni osnovana, mora odkloniti odškodnino. S tem velja hkratu finančna prokuratura za pooblaščenca, da poseže v spor.

Ako pa smatra predsedstvo višjega deželnega sodišča, da je zahteva zakonito osnovana, mora, ako je finančna prokuratura istega mnenja in ako odškodninski znesek, ki ga je plačati, ne presega 6000 K, zaukazati odškodnino in prositi finančno deželno oblastvo, da nakaže prisojeni znesek, drugače pa spise s svojim predlogom predložiti pravosodnemu ministrstvu, ki odloči v porazumu s finančnim ministrstvom.

Ako se zglasé zahteve v stvari več oseb ali ako je pričakovati nadaljnjih zglasitev, je mero-dajen skupni znesek škode.

§ 5.

Kadar se prisodi odškodnina, je tudi ukreniti zoper krivega uradnika, kar je potrebno zaradi izterjave povračila. Predsedstvo višjega deželnega sodišča je pooblaščenca s pritrditvijo finančnega deželnega oblastva izpregledati povračila do višine 1000 K, ako so dane posebnega ozira vredne okoliščnosti.

§ 6.

Ukaz finančnega ministrstva z dne 16. decembra 1869. l., št. 23103 (ukaznik finančnega ministrstva št. 44), izgubi moč gledé zahtev, izvajanih iz zakona z dne 12. julija 1872. l. (drž. zak. št. 112).

Gledé zaračuna teh odškodnin se uporablja ukaz finančnega ministrstva z dne 19. marca 1911. l., št. 18154 (ukaznik finančnega ministrstva št. 82).

§ 7.

Ta ukaz se uporablja na že tekoče stvari le toliko, kolikor niso že predložene pravosodnemu ministrstvu ali finančnemu ministrstvu.

Schauer s. r.

Wimmer s. r.

207.

Ukaz pravosodnega ministra z dne 7. junija 1918. l.,

s katerim se odpravlja predlaganje prepisov opravičnega iskalnika notarjev predsedniku notarske zbornice.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se ukazuje, da se prihrani papir in delo:

§ 1.

Narejanje poverjenega prepisa notarjevega opravičnega iskalnika in njega predlaganje predsedniku notarske zbornice (§ 115 not. reda) je opustiti, dokler se ne ukrene drugače.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Schauer s. r.

208.

Ukaz urada za prehranjevanje ljudi z dne 9. junija 1918. l.,

s katerim se v porazumu z ministrstvom za notranje stvari deloma izpreminja ukaz z dne 31. marca 1918. l. (drž. zak. št. 125) o prometu z nadomestnimi živili.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zaukazuje tako:

Člen I.

§ 2 ukaza urada za prehranjevanje ljudi z dne 31. marca 1918. l. (drž. zak. št. 125) o prometu z nadomestnimi živili se mora glasiti:

„Nadomestna živila, ki so dokazno že bila v prometu, preden je dobil ta ukaz moč, se smejo prodajati do 31. dne avgusta 1918. l. brez formalne dopustitve, ako v ostalem ustrezajo obstoječim zakonitim predpisom; po tem dnevu potrebujejo dopustitve“.

Člen II.

Ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Paul s. r.

209.**Ukaz ministrstva za železnice
z dne 10. junija 1918. l.,**

**s katerim se začasno preminjajo nekatera določila
obratnega pravilnika za železnice.**

Na podstavi § 2, odstavek (4), obratnega pravilnika za železnice z dne 11. novembra 1909. l. (drž. zak. št. 172) se za dobo izrednih razmer, ki jih je ustvarila vojna, odredjajo naslednje začasne spremembe predpisov obratnega pravilnika za železnice:

§ 1.

Rok dveh mesecev, ki je v § 6, odstavek (3), o. p. za ž., ustanovljen za to, kdaj dobé moč zvišbe tarif ali druga otežila prevoznih pogojev, se začasno znižuje na 14 dni.

§ 2.

V ožjem vojnem ozemlju potujočim civilnim osebam je prepovedano nadaljevati potovanje čez postajo, do katere velja njihov vozni listek, in rabiti pot za potovanje, ki se razlikuje od poti, označenjene v voznem listku.

V ožjem vojnem ozemlju se torej za omejene namene ne sme doplačati v vlaku, različno od predpisov § 16, o. p. za ž.; tudi v širjem vojnem ozemlju in v zaledju je tako doplačilo dopustno le toliko, kolikor je cilj potovanja in cela pot izven ožjega vojnega ozemlja.

Civilne osebe, ki prestopijo to prepoved, se po § 11, odstavek (1), o. p. za ž., izključijo od prevažanja in zapadejo po ministrstvenem ukazu z dne 30. septembra 1857. l. (drž. zak. št. 198) kazni od 2 do 100 kron ali od 6 ur do 14 dni zapora.

§ 3.

Vse pošiljatve popotne prtljage in ekspresnega blaga, ki se oddajo ali izročé v širjem ali ožjem vojnem ozemlju ali ki gredó skozi označena ozemlja, se morejo izročiti, različno od predpisa § 34, odstavek (2), o. p. za ž., ne le na namembni postaji, temveč tudi na drugem kolodvoru, ki je v istem kraju ali v njegovi okolici; nadalje se more izročitev zahtevati šele deset dni po prihodu vlaka, h kateremu se je

oddala prtljaga. Tudi rokovi, ki tečejo po obratnem pravilniku za železnice od prihoda vlaka, se pričenjajo torej šele s potekom s tem ustanovljenega roka 10 dni.

§ 4.

Mrličje je različno od predpisa § 45, odstavek (1), o. p. za ž., sprejemati v prevoz tudi v odprtih vozovih, ako so ustrezno predpisu v § 44, odstavek (3), o. p. za ž., v odpornih, neprodušno zaprtih kovinskih shrankah in ako so te shranke tako trdno vstavljene v lesene shranke, da se v njih ne morejo premikati, razen tega pa ako so te lesene shranke opremljene z nepropustno prevleko ali popolnoma pokrite z nepropustno odejo.

Predpis § 45, odstavek (1), o. p. za ž., da se smejo mrličji, ki se oddadó v mrliških vozovih, zaprtih okoli in okoli, prevažati v odprtih vozovih, se ne izpreminja s tem.

§ 5.

V avstrijskih železniških postajah se različno od predpisa § 56, odstavek (1), lit. k, o. p. za ž., pošiljatve z voznimi listi, v katerih je zahteva, naj ostane blago na železnici, ne smejo sprejemati v prevažanje na avstrijske železniške postaje.

§ 6.

Različno od predpisov § 64, o. p. za ž., železnica ni dolžna dovoljevati začasnega vkladanja blaga.

Sprejema in prevažá se blago marveč le po tem, kakor so na razpolaganje obratila in vlaki, in sicer pri vozovnih nakladah šele tedaj, ko so se pripravili vozovi.

§ 7.

Železnice niso dolžne, različno od predpisov § 66, odstavek (1), o. p. za ž., blago, ki ga je po tarifi prevažati v pokritih vozovih, nakladati na take vozeve. Pošiljač nima pravice predpisati v voznem listu, naj se rabijo pokriti vozovi. Železnice ne jamčijo, ako se porabljaajo odprti ali z odejami opremljeni vozovi, za škode, ki morejo nastajati iz nevarnosti, ki so združene za blago s tem načinom prevažanja, tudi tedaj ne, ako se dotični dogovor s pošiljačem ni vzprejel v vozni list, kakor je določeno v § 86, odstavek (1), številka 1, o. p. za ž.

§ 8.

V § 74, odstavek (2), o. p. za ž., ustanovljena dolžnost železnice, da mora pošiljača prositi za odredbo o blagu, ako je prevažanje ovirano, se ravna po predpisih, ki so v ukazu z dne 26. julija 1914. l. (drž. zak. št. 173).

§ 9.

Različno od predpisa § 76, odstavek (3), o. p. za ž., se more blago namesto na namembni postaji, ki jo je določil pošiljač, izročiti na drugi postaji, ki je v istem kraju; ne sme se pa pobirati višja voznina, nego bi jo bilo treba plačati, če bi se izročilo blago na postaji, ki jo je oznamenil pošiljač.

§ 10.

Železnica ima, različno od predpisov § 80, odstavek (6), o. p. za ž., pravico izložiti blago, ki ga mora izložiti prejemnik, že, preden poteče rok razkladanja. V tem primeru se pa ne smejo pobirati stroški razkladanja.

§ 11.

Ako zaradi izrednih razmer, ki jih je ustvarila vojna, na posameznih postajah ni mogoče redno opravljati blagovni promet, veljajo, ko se je izprosilo odobrenje nadzornega oblastva in ko se je primerno objavilo v ukazniku za železnice in plovstvo, gledé izročanja blaga na postajah, oznamenjenih v objavi, naslednje premembe predpisov obratnega pravilnika za železnice:

1. Predpis § 80, odstavek (1), o. p. za ž., da mora rok za odyzetje blaga znašati najmanj 24 ur, se razveljavlja. Železnica ima pravico znižati ta rok, takoj razveljavivši dotična tarifna določila, po svojem preudarku na 6 ur s tem, da razobesi to določilo na postajah.

2. Določila § 81, odstavek (1), o. p. za ž., o roku za rešitev voznega lista se razveljavljajo. Tarifna izvršitvena določila, ki slone na njih, izgubé torej moč. Prejemnik je dolžen rešiti vozni list v roku za odyzetje, ki je določen in obešen na namembni postaji, in blago takoj odyzeti.

3. Ako ni pripravnih skladiških prostorov železnice na namembni postaji ali ako ne zadoščajo ali ako se potrebujejo za druge namene, more železnica blago, ki se ni odyzelo, na stroške in nevarnost tistega, ki ima pravico razpolagati, ali vložiti drugam v skladišče ali ob železnici zložiti pod milim nebom ali železniškouradno prodati. Pošiljača ali prejemnika ni treba obvestiti o bodoči prodaji.

4. Ako se pokaže ovira izročitve, ima železnica le tedaj dolžnost pošiljača po § 81, o. p. za ž., obvestiti o vzroku ovire in izprositi njegovo nakazilo, ako se more blago na namembni postaji varno hraniti v skladiških prostorih železnice. Drugače more železnica prodati blago takoj, ne da bi prej obvestila pošiljača in prejemnika.

§ 12.

Snovi števil 1 in 2 oddelka VI priloge C k obratnemu pravilniku za železnice, ki lahko guijejo, je različno od predpisov pod VI, 4, (2), a), 2, α), tudi v času od 1. dne marca do 31. dne oktobra sprejemati v prevoz, držé se pogojev, ustanovljenih pod VI, 4, (2), a), 2, β), za čas od novembra do konca februarja.

§ 13.

Ta ukaz dobi takoj moč.

Ukaz z dne 19. novembra 1916. l. (drž. zak. št. 391) se s tem razveljavlja.

Banhaus s. r.